

Rapport avseende granskning av årsredovisning 2017-12-31 Vaggeryds Kommun

Mars 2018

Pernilla Rehnberg, Tomislav Condric och Fredric Gyllensten

**VAGGERYDS
KOMMUN**

Innehåll

Innehåll	2
Sammanfattning	3
Inledning	6
Granskningsresultat	8

Sammanfattning

Uppdrag och Bakgrund

Revisorerna ska enligt kommunallagen pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas årsbokslutet.

Revisionsfråga

Är räkenskaperna rättvisande och är resultatet i årsbokslutet förenligt med de mål fullmäktige beslutat?

Underliggande revisionsfrågor:

- Kvalitetssäkring av årsredovisningens delar. Innehåller dokumentet den information som föreskrivs av lag om kommunal redovisning samt gällande rekommendationer?
- Granskning av väsentliga resultat- och balansposter med avseende på fullständighet, riktighet, existens, tillhörighet, periodisering, värdering, äganderätt och förpliktelser samt innehåll och presentation.
- Redogör årsredovisningen för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut? Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Är resultatet i årsbokslutet förenligt med de mål fullmäktige beslutat?
- Är balanskravet uppfyllt?

Revisionskriterier

Följande revisionskriterier används:

- Kommunallagen
- Kommunala redovisningslagen
- God revisionssed för kommunal verksamhet
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Svar på revisionsfrågan

Vår bedömning är att årsredovisningen i allt väsentligt innehåller uppgifter som är väsentliga för att bedöma verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning. Vi bedömer räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande.

Vår bedömning är att resultatet i årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål fullmäktige beslutat för god ekonomisk hushållning. Vidare är vår bedömning att resultatet i årsredovisningen endast delvis är förenligt med de verksamhetsrelaterade mål fullmäktige beslutat för god ekonomisk hushållning.

Iakttagelser

Vid granskning av väsentliga resultatposter och balansposter har vi gjort följande noteringar:

- Samtliga nämnder inom Vaggeryds kommun visar i år på ett överskott mot budget.
- Årets resultat är 8,9 mkr, totalt justerat resultat enligt balanskravet är 7,0 mkr. Det lagstadgade balanskravet för 2017 är därmed uppfyllt. Föregående år var justerat resultat enligt balanskravet 37,4 mkr, vilket innebar att kommunen även uppfyllde balanskravet föregående år.
- Av tre mätbara finansiella mål är inget mål uppfyllt per bokslutsdagen. Vi noterar dock att målet avseende nettokostnad som andel av skatter och bidrag endast är 0,2 % ifrån att uppnås, samt att övriga målvärden har satts till en ambitiös nivå.
- I årsredovisningen redovisas de verksamhetsmässiga och finansiella målen samt en utvärdering av måluppfyllelse. Av totalt 10 kommunövergripande verksamhetsmål är 2 mål uppfyllda, 6 mål mer än 50 % uppfyllda och 2 mål är påbörjade. Av totalt 88 nämndmål bedömer kommunstyrelsen att 43 mål är uppfyllda, 35 är mer än 50 % uppfyllda, 9 påbörjade och 1 ej påbörjat.
- Målindikatorer som förklarar nämndernas måluppfyllelse presenteras endast för ett urval av nämndmålen.
- Nämndernas egna bedömningar av sina bidrag till kommunens totala måluppfyllelse utgör en del av kommunstyrelsens övergripande bedömning. Det framgår dock inte av årsredovisningen hur kommunstyrelsen viktat nämndernas bedömningar.
- Förändringen av anläggningstillgångar netto redovisas i årsredovisningen. Det framgår inte av årsredovisningen hur mycket som avser årets anskaffningar, försäljningar och utrangeringar.

Rekommendationer

Kommunstyrelsen och nämnderna rekommenderas att arbeta för en ökad måluppfyllelse.

Kommunstyrelsen rekommenderas att i årsredovisningen presentera samtliga indikatorer och viktningar som ligger till grund för bedömningar av måluppfyllelsen.

Kommunstyrelsen rekommenderas att i årsredovisningen presentera i not förändringen av anläggningstillgångarna från föregående år till årets utfall. Det framgår inte av berörd not till anläggningstillgångarna hur stor del som avser anskaffningar, försäljningar och utrangeringar.

Jönköping den 9 april 2018

DELOITTE AB

Tomislav Condric
Revisor

Pernilla Rehnberg
Auktoriserad revisor

Inledning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Vaggeryds kommun har Deloitte genomfört en granskning av kommunens årsredovisning per 2017-12-31.

Enligt lag om kommunal redovisning (KRL) ska en kommuns årsredovisning redogöra för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut. Rådet för kommunal redovisning (RKR), vars huvuduppgift är att främja och utveckla god redovisningssed i kommuner och landsting i enlighet med KRL, har gett ut rekommendationer för den kommunala redovisningen. I tillämpliga delar ska även normering från Redovisningsrådet och Bokföringsnämnden användas. Enligt KRL och kommunallagen (KL) är det kommunstyrelsen som ansvarar för årsredovisningens upprättande.

1. Uppdrag och bakgrund

Revisorerna ska enligt kommunallagen pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas årsbokslutet.

1.1. Revisionsfråga

Är räkenskaperna rättvisande och är resultatet i årsbokslutet förenligt med de mål fullmäktige beslutat?

Underliggande revisionsfrågor:

- Kvalitetssäkring av årsredovisningens delar. Innehåller dokumentet den information som föreskrivs av lag om kommunal redovisning samt gällande rekommendationer?
- Granskning av väsentliga resultat- och balansposter med avseende på fullständighet, riktighet, existens, tillhörighet, periodisering, värdering, äganderätt och förpliktelser samt innehåll och presentation.
- Redogör årsredovisningen för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut? Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Är resultatet i årsbokslutet förenligt de mål fullmäktige beslutat?
- Är balanskravet uppfyllt?

1.2. Revisionskriterier

Följande revisionskriterier används:

- Kommunallagen
- Kommunala redovisningslagen
- God revisionsledning för kommunal verksamhet
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

1.3. Avgränsning

Granskningen omfattar genomgång av årsredovisningen med fokus på förvaltningsberättelse, verksamhetsredovisningen, resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys, nothänvisningar samt sammanställd redovisning.

1.4. Metod

Revision har utförts i enlighet med god revisionsred i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Revisionen innefattar att utifrån en bedömning av väsentlighet och risk granska ett särskilt urval av underlag till belopp och annan information i räkenskapshandlingarna.

I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och kommunstyrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som kommunstyrelsen gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen.

Granskningsresultat

2.1 Kvalitetssäkring av årsredovisningens delar

Nedan presenteras vår granskning av årsredovisningen baserat på revisionskriterierna. För att tydliggöra huruvida Vaggeryds kommuns årsredovisning är i överensstämmelse med kommunallagen och lagen om kommunal redovisning finns nedan en tabell över ett antal lagkrav:

Tabell 1: Uppfyllelse mot KL och KRL

Lagkrav	Lagrum	Uppfyller?
Ska innehålla en översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet	KRL 4 kap 1§	Ja
Sådana förhållanden som inte ska redovisas i balans- eller resultaträkningarna, men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ställning	KRL 4 kap 1§ 1p	Ja
Upplysning om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut	KRL 4 kap 1§ 2p	Ja
Upplysning om kommunens förväntade utveckling	KRL 4 kap 1§ 3p	Ja, återfinns i nämndernas verksamhetsberättelser.
Väsentliga personalförhållanden och uppgift om sjukfrånvaro	KRL 4 kap 1§ 4p KRL 4 kap 1a§	Ja, återfinns i avsnittet "Personalredovisning".
Kommunens investeringsverksamhet	KRL 4 kap 2§	Ja, återfinns i avsnittet "Investeringsredovisning".
Redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten	KRL 4 kap 3§	Ja, återfinns i avsnittet "Resultat- och balansräkning, kommunen"
Hur ett eventuellt negativt resultat ska regleras – balanskravet	KRL 4 kap 4§	Ja

Hur målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts

KRL 4 kap 5§

Finansiella mål
Av 3 mål har 0 uppnåtts.

Verksamhetsmål
Av totalt 10 mål har 2 uppnåtts, 6 uppnåtts till mer än 50 % och 2 har påbörjats.

Uppställningen av årsredovisningen bör överensstämma med resultaträkning, kassaflödesanalys och balansräkning enligt årsredovisningen under det närmast föregående räkenskapsåret. Vidare bör årsredovisningen innehålla väsentliga nyckeltal och jämförelsesiffror för motsvarande period föregående år. Motsvarande redovisningsprinciper bör också gälla. Väsentliga notupplysningar bör dessutom ingå i årsredovisningen.

Uppställningarnas form beträffande resultat- och balansräkning, kassaflödeanalys, noter och övriga finansiella analyser för kommunen överensstämmer med uppställningen i senaste årsredovisningen. Utfallet för rapportperioden avseende Vaggeryds kommun jämförs med utfallet för motsvarande period 2016. Uppställningsformerna överensstämmer med senaste årsredovisningen. Vissa övriga finansiella analyser har omarbetats för en ökad transparens för läsaren.

Årsredovisningen bör också omfatta både kommunen och kommunkoncernen. Årsredovisningen för Vaggeryds kommun innehåller en koncernredovisning för applicerbara delar.

Iakttagelse

Vår bedömning är att årsredovisningen i allt väsentligt innehåller den information som föreskrivs av lag om kommunal redovisning samt gällande rekommendationer.

2.2 Granskning av väsentliga resultat- och balansposter

Enligt KRL 5:1 ska resultaträkningen redovisa samtliga intäkter och kostnader samt hur det egna kapitalet förändrats under året. Balansräkningen ska enligt KRL 5:2 redovisa förvaltningens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Resultaträkning 2017 jämförelse mot föregående år

Nedan presenteras ett utdrag ur Vaggeryd kommuns resultaträkning för år 2017 och år 2016 vilka presenteras i årsredovisningen för respektive år.

Tabell 2: Utdrag ur kommunens resultaträkning år 2017 och år 2016

Nämnd/verksamhet (mkr)	Utfall 2017	Utfall 2016	Förändring, kr	Förändring, %
Kommunfullmäktige	-0,9	-0,8	-0,1	13%
Revision	-0,7	-0,7	0	0%
Valnämnd	0	0	0	0%
Överförmyndarverksamhet	-0,7	-1,3	0,6	-46%
Kommunstyrelse	-62,1	-55,5	-6,6	12%
Miljö- och byggnämnd	-5,7	-4,9	-0,8	16%
Kultur- och fritidsnämnd	-30,3	-29,2	-1,1	4%
Elverksstyrelse	-4,5	-2,6	-1,9	73%
Barn- och utbildningsnämnd	-359,2	-334,2	-25,0	7%
Socialnämnd	-241,2	-219,0	-22,2	10%
Övriga poster som ej ingår i nämnderna ovan	-39,7	-26,3	-13,4	51%
Skatteintäkter	578,6	555,5	23,1	4%
Generella statsbidrag och utjämning	172,2	158	14,2	9%
Finansiella intäkter och kostnader	3,1	2,3	0,8	35%
Årets resultat	8,9	41,3	-32,4	-78%

Vaggeryds kommun visar för år 2017 upp ett resultat om 8,9 mkr. I resultatet ingår engångsposter i form av reavinster om 1,9 mkr.

De väsentligaste förklaringarna till årets resultat jämfört med föregående år är följande:

Kommunstyrelsens nettokostnader har ökat med -6,6 mkr vilket främst beror på ökat antal anställda, kanslikostnader samt ökade lönekostnader för befintlig personal.

Barn- och utbildningsnämndens nettokostnader har ökat med -25 mkr då elevunderlaget och personalens lönekostnader har ökat jämfört med föregående år. En riktad satsning inom skolverksamheten genomfördes via statsbidrag och totalt har över 25 nya medarbetare anställts.

Socialnämndens nettokostnader har ökat med -22,2 mkr och förklaras av flera olika positiva och negativa intäkts- respektive kostnadsförändringar. Delvis så har nämnden i alla sina verksamheter haft svårt att rekrytera kompetent personal varför konsulter har hyrts in för att täcka det behovet inom nämndens verksamheter. Slutligen har nämnden ökade kostnader på grund av ökat antal brukare.

Skatteintäkterna är ca +22,1 mkr högre jämfört med utfallet vid föregående år. Skatteintäkterna har ökat till följd av fler invånare i arbete samt att personalkostnaderna har ökat jämfört med föregående år.

Generella statsbidrag är ca +14,2 mkr högre jämfört med utfallet vid föregående år. De generella statsbidragen har ökat till följd av fler invånare i riket och den proportionerliga andelen som kommunen har erhållit i samband med detta.

Iakttagelse och rekommendation

Vi noterar att kommunstyrelsen inte gör någon analys mot föregående år jämfört med årets utfall utan enbart mot budget. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att utföra analyser även mot föregående års utfall.

Jämförelse mot budget

Förutom i samband med årsbokslutet gör kommunstyrelsen en budgetuppföljning som rapporteras till kommunfullmäktige per april och delårsbokslutet. Uppföljningen av budgeten och budgetuppföljningsrapporterna under året bedöms vara ett viktigt styrinstrument i kommunen.

Nedan följer ett sammandrag av kommunens resultaträkning för år 2017 i jämförelse med budget.

Tabell 3: Utdrag ur kommunens resultaträkning och budget

Nämnd/verksamhet (mkr)	Utfall 2017	Budget 2017	Förändring, mkr
Revision	-0,7	-0,8	0,1
Valnämnd	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarverksamhet	-0,7	-0,9	0,2
Kommunstyrelse	-62,1	-63,6	1,6
Miljö- och byggnämnd	-5,7	-6,7	1,0
Kultur- och fritidsnämnd	-30,3	-30,7	0,3
Elverksstyrelse	4,5	3,2	1,3
Barn- och utbildningsnämnd	-359,2	-359,7	0,5
Socialnämnd	-241,2	-244,6	3,4
Övriga poster som ej ingår i nämnderna ovan	-41,5	-39,6	-1,8
Finansförvaltning	742,6	750,9	-8,3
Finansiella intäkter och kostnader	3,1	0	3,1
Årets resultat	8,9	7,5	1,4

Kommunstyrelsen visar ett överskott jämfört med budget om + 1,8 mkr. I raden kommunstyrelsen i tabellen ovan ingår flera verksamheter. Underskottet förklaras av både positiva och negativa kostnads- och intäktsavvikelser. Den positiva avvikelserna förklaras delvis av att nämnden gör ett överskott inom personalutbildning om + 1,0 mkr, på grund av lägre

nyttjande av utbildningsrelaterade resurser. Vidare har utbetalning av försörjningsstöd minskat med + 2,8 mkr jämfört med budget. Negativ avvikelse om - 3,5 mkr förklaras av ökade personalkostnader, dels utökning av personal men även av årliga löneförändringar inom befintlig personalstyrka.

Resterande avvikelser om + 1,5 mkr mot budget för kommunstyrelsen förklaras av både positiva och negativa kostnads- och intäktsavvikelser.

Barn- och utbildningsnämnden visar ett positivt resultat mot budget om + 0,5 mkr. Överskottet förklaras av både positiva och negativa kostnads- och intäktsavvikelser. Kompetensutveckling gör ett överskott om + 0,3 mkr mot budget. Elevhälsan har öppnat en ny förskola och sammantaget gör ett underskott om - 0,7 mkr. Grund- och gymnasieskolan redovisar ett negativt resultat om - 1,7 mkr respektive ett positivt om + 2,7 mkr. Sammantaget redovisar skolverksamheten ett överskott om + 1 mkr.

Resterande avvikelser om - 0,6 mkr mot budget för barn- och utbildningsnämnden förklaras av både positiva och negativa kostnads- och intäktsavvikelser.

Socialnämnden visar en positiv budgetavvikelse med + 3,4 mkr. Avvikelsen hänförs till flertalet olika verksamhetsgrenar inom nämnden. Störst avvikelse finns i HVB verksamheten ensamkommande barn som har en avvikelse på + 3 mkr. Avvikelsen beror på tilldelade statsbidrag via Migrationsverket för de asylsökande ensamkommande barnen som kommunen har tagit emot. Ersättningen från staten överstiger de kostnader som kommunen har för hanteringen av den här typen av verksamhet. Resterande avvikelse mot budget förklaras av flertalet positiva och negativa avvikelser.

Iakttagelse och rekommendation

Vår analys av kommunens totala resultaträkning i relation till budget visar inte på några väsentliga oförklarade differenser.

Balansräkningen

Nedan följer ett sammandrag av kommunens balansräkningar vilka presenteras i årsredovisningen. Därefter följer en analys av väsentliga balansposter och fluktuationer.

Tabell 4: Balansräkning

Mkr	2017	2016
Mark, byggnader och anläggningar	554,3	522,3
Maskiner och inventarier	38,4	25,6
Exploateringsfastigheter	179	145,3
Aktier och andelar	30,8	30,7
Långfristiga fordringar	18,2	19,4
Värdepappersplaceringar	141	137,5
Förråd mm	1,8	1,9
Kortfristiga fordringar inkl. kundfordringar	77,2	87,7
Kassa och bank	0,8	0,7
Summa Tillgångar	1041,5	971,1
Eget kapital	586,2	577,3
Avsättningar för pensionsförpliktelser	76,9	67,7
Övriga avsättningar	4	3,4
Långfristiga skulder	105,1	58,6
Kortfristiga skulder	269,3	264,1
Summa Eget kapital, avsättningar och skulder	1041,5	971,1

Materiella anläggningstillgångar

Samtliga anläggningstillgångar finns i anläggningsregistret i Agresso. Avskrivningar påbörjas när anläggningen tas i bruk i enlighet med god redovisningssed.

Som framgår av årsredovisningen har investeringar för den skattefinansierade och den affärsdrivande verksamheten genomförts med totalt ca 115,7 mkr vilket motsvarar 72 % av budgeterat anslag för perioden 2015-2018 (160 mkr). Vi har stickprovsgranskat nyanskaffningarna mot underlag. Vi har även stämt av anläggningstillgångarna mot kommunens anläggningsregister.

Mark, byggnader och tekniska anläggningar, 554,3 mkr (522,3 mkr)

Mark, byggnader och tekniska anläggningar har ökat med 32 mkr. Förändringen av anskaffningar, utrangeringar och försäljningar för året uppgår till 69 mkr. Planenliga avskrivningar har gjorts med ca 37 mkr.

Maskiner och inventarier, 38,4 mkr (25,6 mkr)

Maskiner och inventarier har ökat med ca 12,8 mkr. Förändringen av anskaffningar, utrangeringar och försäljningar för året uppgår till 17,6 mkr. Planenliga avskrivningar har gjorts med ca 4,8 mkr.

Exploateringsfastigheter, 179 mkr (145,3 mkr)

Investeringar i exploateringsfastigheter har gjorts om ca 46,7 mkr. Årets försäljningar uppgår till 13 mkr. Inga väsentliga utrangeringar har gjorts under året.

Iakttagelse

Vi har i vår granskning noterat att information kring bruttoförändringarna för respektive anläggningstyp ej går att erhålla. I övrigt är vår slutsats efter genomförd granskning är att kommunen upprättar noterna för materiella anläggningstillgångar i enlighet med god redovisningssed och RKR 11:4.

Aktier och andelar

Vi har stämt av aktier och andelar mot underlag. Innehaven har ökat med 42,5 tkr jämfört med 2016. Det ökade innehavet avser inköp av andelar i bolaget Inera.

Iakttagelse

Vi har i vår granskning inhämtat sammanträdesprotokoll för att styrka denna investering och inte noterat något som tyder på att aktier och andelar är upptagna till fel belopp.

Kortfristiga fordringar

Posten kortfristiga fordringar består av kundfordringar, förutbetalda kostnader, upplupna intäkter och momsfordran. Posterna övriga fordringar och interimfordringar kommenteras nedan.

Socialförvaltningen, 8,2 mkr (3,5 mkr)

Fordran hos socialförvaltningen har ökat med 4,8 mkr vilket till största del beror på ökade fordringar på Migrationsverket för ensamkommande flyktingbarn.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att fordran hos socialförvaltningen skulle vara upptagen till ett felaktigt värde.

Interimsfordringar, 4,5 mkr (20,7 mkr)

Interimsfordringar har minskat med 16,1 mkr jämfört med föregående år vilket till största del beror på fordran mot Migrationsverket. Fordran har dels minskat samt omklassificerats till en fordran hos socialförvaltningen och ska därmed ses tillsammans med den förändringen.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att kommunens interimfordringar skulle vara upptagen till ett felaktigt värde.

Kassa och bank

Posten består av banktillgodohavanden och kontokort som finns ute i verksamheten. Vi har stämt av tillgångarna mot engagemangsbesked erhållna från bank.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att kommunens kassa och bank inte skulle vara upptagen till ett korrekt belopp.

Eget Kapital

Kommunens egna kapital har ökat med ca 8,9 mkr. Denna förändring består av årets resultat om ca 8,9 mkr.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att kommunens egna kapital är felaktigt redovisat.

Avsättningar för pensioner

Kommunen har avsättningar för pensioner. Kommunen tillämpar den lagstadgade blandmodellen. Blandmodellen innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas inklusive särskild löneskatt som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Utbetalningar för pensioner intjänade före 1998 bokförs därmed som årets kostnad tillsammans med årets intjänade pensioner. Detta överensstämmer med lagen om kommunal redovisning och rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

Realiserade kapitalvinster och kapitalförluster redovisas som en avsättning och inte direkt som en intäkt eller kostnad i resultaträkningen för det innevarande året.

Vi har stämt av avsättningen för pensioner mot externa underlag.

Iakttagelse

Vi har i vår granskning noterat att kommunen skuldför samtliga realiserade vinster och förluster i värdepappersinnehaven. Detta avviker från redovisningen enligt god redovisningssed då eventuella realiserade vinster och förluster ska kostnads- respektive intäktsföras under innevarande år i resultaträkningen. Kommunen upplyser om avvikelsen i sina redovisningsprinciper samt kvantifierar hur avvikelsen påverkar kommunens resultaträkning.

Långfristiga skulder

Kommunen har långfristiga skulder till Kommuninvest om 95 mkr samt 10,1 mkr avseende anslutningsavgifter för vatten och avlopp. Posten långfristiga skulder har ökat med 46,5 mkr gentemot föregående år vilket beror på att ett nytt lån om 70 mkr tagits upp och att ett gammalt lån om 25 mkr amorterats, netto av dessa uppgår till 45 mkr.

Iakttagelse

Vi har gjort en avstämning av posten mot underlag. Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att kommunens långfristiga skulder inte skulle vara upptagna till rätt belopp.

Kortfristiga skulder

Posten kortfristiga skulder består av leverantörsskulder, moms och särskilda punktskatter, personalens skatter och arbetsgivaravgifter, övriga kortfristiga skulder, semesterlöneskuld, löneskatt, upplupna räntekostnader, upplupna pensionskostnader, förutbetalda intäkter, övriga upplupna kostnader m.m.

Nedan följer en analys av väsentliga delar av kortfristiga skulder.

Leverantörsskulder, 86 mkr (72,4 mkr)

Kommunen stämmer varje dag av leverantörsreskontran mot huvudboken.

Vi har granskat kommunens avstämning mot huvudboken och kan konstatera att denna är gjord. Posten har ökat med 13,6 mkr vilket beror på ökade investeringar i slutet av året.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något som indikerar ett felaktigt värde av leverantörsskulder.

Personalrelaterade skulder, 60,2 mkr (57,6 mkr)

Vi har stämt av personalens skatter och arbetsgivaravgifter mot inlämnade deklarationer och semesterlöneskulden mot semesterlöneskuldlista. Posten har ökat med 2,6 mkr jämfört med föregående år.

Iakttagelse

Vi har inte noterat något i vår granskning som tyder på att de personalrelaterade skulderna inte är rätt redovisade i bokslutet.

2.3 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen ska enligt KRL 8:2 innehålla en resultaträkning och en balansräkning som utgör en sammanställning av kommunens resultaträkning och resultaträkningarna för de övriga juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande.

Redovisningen skall vidare innehålla en balansräkning som utgör en sammanställning av kommunens balansräkning och balansräkningar för de övriga juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande.

Enligt rekommendation nr 8:1 från Rådet för kommunal redovisning är det god redovisningssed att inkludera en kassaflödesanalys.

Iakttagelse

Vi har granskat den sammanställda redovisningen och tillhörande tilläggsupplysningar utan anmärkning. Kommunens uppställning av den sammanställda redovisningen är i enlighet med god redovisningssed. Vi anser att årsredovisningen uppfyller kraven enligt KRL.

2.4 Årsredovisningens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

Enligt KRL 3:1 ska årsredovisningen redogöra för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut. Årsredovisningen innehåller resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys per affärsverksamhet.

Genom granskning och analyser presenterade under 2.2 har vi kontrollerat att årsredovisningen uppfyller kraven enligt KRL 3.

Iakttagelse

Vår bedömning är att årsredovisningen i allt väsentligt innehåller uppgifter som är väsentliga för att bedöma verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning. Vi bedömer räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande.

2.5 Måluppfyllelse

Kommuner och landsting skall för verksamheten ange mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin skall de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning anges. I planen skall anges en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen. Som underlag tjänar den finansiella redovisningen, det vill säga externredovisningen. Exempel på vad som kan ingå i den finansiella målsättningen är resultatkrav med anledning av framtida kapacitetsbehov med nuvarande service. Resultatkravet bör ligga på en nivå som konsoliderar ekonomin. Andra exempel på mål är skuldsättningen på kort och lång sikt, soliditet samt hur investeringar och pensioner skall finansieras.

I samband med årsredovisningen görs en bedömning av hur verksamheterna bedrivs mot kravet om god ekonomisk hushållning. Bedömningen av årsredovisningen är en översiktlig granskning. Det huvudsakliga syftet är att ge ledning för den fortsatta styrningen av verksamheten för att en god ekonomisk hushållning uppnås.

Är de finansiella målen uppfyllda?

I årsredovisningen ska de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning utvärderas. De finansiella målen ska ange en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen. Den finansiella redovisningen, d.v.s. externredovisningen utgör underlag. Ett exempel på

vad som kan ingå i den finansiella målsättningen är resultatkrav för att bibehålla nuvarande service. Resultatkravet bör ligga på en nivå som konsoliderar ekonomin. Andra exempel på mål är skuldsättningen på kort och lång sikt, soliditet samt hur investeringar och pensioner ska finansieras. Det är viktigt att mål och riktlinjer uttrycker realism och handlingsberedskap samt att de kontinuerligt utvärderas och omprövas.

De finansiella målen har utgångspunkt i "Programbudget 2017" som fastställts av kommunfullmäktige (KF 2016-06-27, § 067). I årsredovisningen redogörs för tre av fyra finansiella mål. Ett av målen (avseende investeringsgrad) har inte följts upp då det saknar fastställd målandikator.

Se tabell 5 nedan för en sammanställning av de tre finansiella mål som presenteras i årsredovisningen:

Tabell 5. Måluppfyllelse finansiella mål

Finansiellt mål	Återkoppling till målen i årsredovisningen	Bedömning KS	Bedömning Deloitte
Kommunens ekonomi ska baseras på långsiktig god ekonomisk hushållning dvs. att nettokostnaders andel av de totala skatteintäkterna inte bör överstiga 99 %	Nettokostnadernas andel uppgick till 99,2 %.	Ej uppfyllt.	Ej uppfyllt
Soliditeten ska förstärkas med minst 1 procentenhet per år och på lång sikt uppgå till 50 % inklusive pensionsskuld.	Föregående års soliditet var 35,6 % och 2017 visar en soliditet på 35,1 %.	Ej uppfyllt.	Ej uppfyllt
I årsbokslutet bör även förväntningen av eget kapital kommenteras i förhållande till värdeminskningen under året.	Det egna kapitalet har inte fullt ur värdesäkrats eftersom värdet vid årets början uppgick till 577,3 mkr. Inflationen år 2017 blev 1,8 %, vilket medfört ett fiktivt värdesäkrat eget kapital vid årets slut på 587,7 mkr. Utgående värde 2017-12-31 uppgick till 586,2 mkr, vilket är 1,5 mkr lägre än målsättningen.	Ej uppfyllt.	Ej uppfyllt.

lakttagelse

En utvärdering av tre av kommunfullmäktiges fyra fastställda finansiella mål för 2017 presenteras i årsredovisningen. Vår bedömning är att målen är relevanta för kommunens styrning. Vaggeryd kommun har inte uppfyllt

något av de tre redovisade finansiella målen per 2017-12-31. Vår bedömning är det fjärde målet ej är mätbart.

Vi noterar att ett av målen (nettokostnadens andel av totala skatteintäkter) är 0,2 % ifrån att uppnås samt att den fastställda målnivån är hög och inte lätt att uppnå. Vi anser att målets uppfyllelse bör ställas i relation till att samtliga verksamheter har god budgetföljsamhet och har positiva resultat gentemot budget år 2017.

Är de verksamhetsrelaterade målen uppfyllda?

Enligt KL skall det i årsredovisningen finnas en utvärdering av hur de uppsatta verksamhetsmålen uppfyllts. Kommunfullmäktige i Vaggeryd kommun har antagit tio övergripande mål för perioden 2015-2018:

- Kommunen ska vara en god och attraktiv kommun att leva, bo och verka i. Det är viktigt att hela kommunen får möjlighet att utvecklas. Verksamheten på Skillingaryd skjutfält ska inte påverka bostadsutvecklingen utanför skjutfältets gränser.
- Kommunens verksamheter ska vara lättillgängliga och ha ett positivt problemlösande förhållningssätt. Jämställdhet och ett barn- och ungdomsperspektiv beaktas i den kommunala planeringen.
- Kommunen ska arbeta för att fler företag etablerar sig i kommunen. Såväl traditionella industriföretag som tjänsteföretag.
- Miljöfrågorna ska vara en naturlig del av alla kommunens verksamheter. Bl.a. genom minskade utsläpp av växthusgaser från energianvändning i byggnader och transporter ska den kommunala verksamheten bli klimatneutral.
- Det ska vara ett gott förhållningssätt mellan personal, arbetsledning och politiker.
- Politiken ska präglas av ekonomisk styrka och budgetföljsamhet.
- Kommunens elever ska lämna skolan med godkända betyg.
- Kommunen ska vara en aktiv part i den regionala utvecklingen.
- Vaggeryds kommun ska stärka sin position som en god kulturkommun och verka för ett rikt och varierat föreningsliv i hela kommunen.
- Mångfalden i den kommunala verksamheten kan utvecklas genom att alternativa driftsformer prövas.

Samtliga nämnder och bolag har brutit ned fullmäktiges övergripande mål i egna nämnds/bolagsspecifika mål. Respektive nämnd/bolag har fastställt egna indikatorer för bedömning av sin målopfyllelse. I årsredovisningen

presenteras en uppföljning av samtliga nämnd- och bolagsmål, men endast ett urval av målens indikatorer och mätvärden.

Kommunstyrelsen väger i årsredovisningen samman nämndernas måluppfyllelse för respektive fullmäktigemål till en samlad bedömning av kommunens måluppfyllelse. Styrelsens bedömning baserar sig på följande tre kriterier:

- Uppfyllelsen av antal nämndmål per fullmäktigemål
- Utvecklingen för nämndernas målindikatorer
- Nämndernas egen bedömning kring sitt bidragande till fullmäktiges mål.

Utvärdering av måluppfyllelsen för samtliga fullmäktigemål och nämndmål presenteras i årsredovisningen. Uppföljningarna av måluppfyllelsen redovisas enligt en särskild färgmarkerad skala:

- Grönt - Uppfyllt
- Gult - Mer än 50 % uppfyllt
- Gult - Påbörjat
- Rött - Ej påbörjat.

Nedan följer en sammanställning av kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen för fullmäktiges mål. Kommentarer lämnas för de mål som inte uppnåtts helt. Därefter följer en sammanställning av nämndernas totala måluppfyllelse.

Tabell 6. KS bedömning övergripande måluppfyllelse verksamhetsmål

Antal mål	Uppfyllt	Mer än 50 % uppfyllda	Påbörjat	Ej påbörjat
10	2	6	2	0

Enligt kommunstyrelsens bedömning har 2 av fullmäktiges mål (fler företag och mångfald i verksamheterna) uppfyllts helt per bokslutsdagen.

Mål uppfyllda mer än 50 %

Fullmäktiges mål att kommunen ska vara attraktiv att leva och bo i har inte uppfyllts helt, huvudsakligen pga. boendemöjligheterna vid Skjutfältet inte utvecklats trots genomförda insatser.

Enligt fullmäktiges mål ska kommunens verksamheter vara lättillgängliga och ha ett problemlösande förhållningssätt, samt beakta jämställdhet och barn- och ungdomsperspektiv i planering. Kommunstyrelsen bedömer att jämställdhet och barn- och ungdomsperspektiven inte utvecklats tillräckligt för att målet ska kunna anses uppnått.

Målet om miljöfrågor (bl.a. minskat utsläpp av växthusgaser) anses mer än 50 % uppnått. Kommunstyrelsens bedömning baseras i stort på antalet uppfyllda mål i kommunens miljöprogram (53 av 105 mål).

Kommunstyrelsen bedömer målet om ett gott förhållningssätt i personalfrågor uppfyllt till mer än 50 %. Kommunens sjukfrånvaro har haft en positiv utveckling, men ej så mycket som beräknat. Samtliga indikatorer har inte uppfyllts fullt ut för att målet ska kunna anses uppnått.

Budgetföljsamhet har totalt 11 nämndmål kopplade till sig, varav 9 bedöms uppfyllda och 2 uppfyllda till mer än 50 %. Kommunstyrelsens bedömning är därav att fullmäktigemålet inte uppnåtts helt.

Styrelsen bedömer att målet om regional samverkan inte helt har uppnåtts då räddningstjänsten nått sitt mål utvecklingsorienterad omvärldsbevakning, samtidigt som tekniska utskottet bedömer sitt nämndmål uppnått till mer än 50 %.

Mål som påbörjats

Flera av indikatorerna för nämndmålen kopplade till fullmäktiges mål om godkända betyg i skolan har visat negativ utveckling, bl.a. avseende andel elever i åk 9 med behörighet till gymnasiet. Andra indikatorer, t.ex. andel elever i åk 6 med godkända betyg har ökat. Kommunstyrelsens bedömning är att måluppfyllelsen är påbörjad.

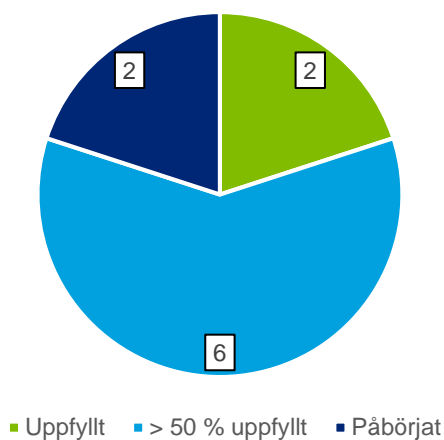
Målet att stärka positionen som en god kulturkommun bedöms som påbörjat. Kultur- och fritidsnämnden har inte nått sitt nämndmål att utveckla Västra lägret till ett kulturcentrum. SCB:s medborgarundersökning visar negativ utveckling från 61 till 58 i Nöjd Medborgarindex. Samtidigt anser sig tekniska utskottet ha god måluppfyllelse genom sitt stöd kring aktivitetsplatser och konstnärlig utsmyckning av t.ex. torget i Vaggeryd.

lakttagelse

I årsredovisningen presenteras årets måluppfyllelse för samtliga tio av fullmäktiges övergripande mål. Kommunstyrelsens samlade bedömning är att 2 av 10 mål uppfyllts, 6 mål uppfyllts till mer än 50 % och 2 mål påbörjats.

Figur 1. KS bedömning måluppfyllelse KF:s mål

Måluppfyllelse KF:s verksamhetsmål

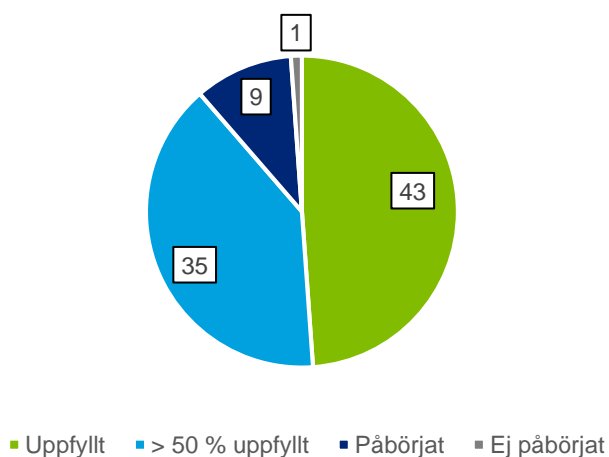

Deloitte's bedömning av den övergripande måluppfyllelsen överensstämmer med kommunstyrelsens. Då endast 20 % av målen uppnåtts är vår sammanfattande bedömning att resultatet endast delvis är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

Av totalt 88 nämndmål bedömer kommunstyrelsen att 43 mål (49 %) är uppfyllda, 35 mål (40 %) är mer än 50 % uppfyllda, 9 mål (10 %) påbörjade och 1 mål (1 %) ej påbörjat.

Figur 2. KS bedömning måluppfyllelse nämndmål

Måluppfyllelse nämndmål

Vi noterar att målindikatorer som förklarar nämndernas måluppfyllelse endast presenteras för ett urval av nämndmålen. Det är av vikt att det finns en tydlig spårbarhet i årsredovisningen mellan kommunstyrelsens bedömning och den måluppfyllelse nämnderna rapporterar. Ur ett revisionsmässigt perspektiv (såväl som för övriga externa läsare) är det i dagsläget svårt att se hur nämnderna gjort sina bedömningar av måluppfyllelsen.

Vidare noterar vi att en del av kommunstyrelsens samlade bedömning av måluppfyllelsen utgörs av nämndernas egen bedömning av sina bidrag till kommunens totala måluppfyllelse. Det framgår inte av årsredovisningen hur nämndernas bedömningar viktas in i styrelsens samlade bedömning.

Rekommendation

Kommunstyrelsen och nämnderna rekommenderas att arbeta för en ökad måluppfyllelse.

Kommunstyrelsen rekommenderas att i årsredovisningen presentera samtliga indikatorer och viktningar som ligger till grund för bedömningar av måluppfyllelsen.

2.6 Balanskravet

Vi har granskat att Vaggeryds kommun uppfyller balanskravet. Kommunen redovisar en balanskravsavstämning enligt kommunallagens krav i förvaltningsberättelsen under rubriken "Balanskravsutredning".

Det balanserade resultatet är enligt resultaträkningen ca + 8,9 mkr. Detta resultat har justerats med - 1,9 mkr avseende reavinsten för försäljning av fastigheter. Justerat resultat för året uppgår då till + 7,0 mkr. Det lagstadgade balanskravet för 2017 är därmed uppfyllt. Föregående år redovisade kommunen en vinst om + 37,4 mkr och således var balanskravet uppfyllt även föregående år.

Deloitte.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500® companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients' most complex business challenges. To learn more about how Deloitte's approximately 244,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on [LinkedIn](#) or [Twitter](#).

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.

© 2018 Deloitte AB